

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate împotriva lui Ghelici Fiodor, Ghelici Andrei, intervenient accesoriu Cersac Pavel cu privire la declararea nulității parțiale a actelor juridice, încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr.2ra-393/23

NR. PIGD 2-18189401-01-2ra-13032023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenței cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: A. Bologan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

08 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Diana Stănilă,

Ion Munteanu, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 septembrie 2018, SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, în persoana administratorului insolabilității Pînzari Roman, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghelici Fiodor și Ghelici Andrei, intervenient accesoriu Cersac Pavel cu privire la declararea nulității parțiale a actelor juridice, încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că prin hotărârea nr.2i-448/16 din 04.08.2016 a Curții de Apel Chișinău s-a intentat procedura de insolabilitate în privința SRL „Vetuga-Zemif”, iar în calitate de administrator al insolabilității a fost desemnat Roman Pînzari.

3. În cadrul exercitării atribuțiilor, administrator insolabilității al SRL „Vetuga-Zemif”, Roman Pînzari a interpelat informație de la organul cadastral în privința bunurilor imobile deținute de SRL „Vetuga-Zemif”, acte de proprietate și acte prin care aceste imobile au fost înstrăinate terțelor persoane.

4. Potrivit datelor cadastrale, SRL „Vetuga-Zemif” a deținut în proprietate construcția (depozit) cu suprafața de ***** de m.p., cu nr. cadastral ***** (anterior *****), situată în *****.

5. La 21 ianuarie 2006, SRL „Vetuga-Zemif”, în persoana conducătorului Ghelici Fiodor, a înstrăinat construcția menționată lui Andrei Ghelici, la prețul de 38.000 de lei în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.*****, autentificat de notarul Lidia Snegur, înregistrat la organul cadastral la 21.01.2006, cu nr.*****.

6. Din certificatul nr.***** din 20.01.2006 cu privire la valoarea bunului imobil, eliberat de OCT Criuleni, în scopul încheierii tranzacției de vânzare-cumpărare din 21.01.2006, rezultă că valoarea imobilului nr. cadastral *****, constituie 378.266 de lei, iar conform datelor cadastrale, începând cu 01.06.2009, valoarea estimativă a bunului imobil constituie – 486.114 lei, sumă care depășește esențial prețul vânzării indicat în pct.2 din contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006, sumă care în realitate nu a fost achitată vânzătorului (Ghelici Fiodor).

7. Ulterior, în scopul creării unei aparențe a bunei-credințe, Ghelici Andrei a înstrăinat formal imobilul în litigiu lui *Cersac Pavel* în baza contractului de vânzare-

cumpărare nr.***** din 30.12.2011, deși a rămas în continuare posesorul real al acestuia, rezervându-și dreptul de răscumpărare al construcției, în rate, în perioada 30.12.2012 – 01.05.2012, circumstanțe confirmate prin extrasul din Registrul bunurilor imobile.

8. În viziunea reclamantei contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006 urmează a fi declarat parțial nul, în partea clauzei prețului de vânzare-cumpărare (pct.2 din contract), din următoarele motive.

9. Contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006 a fost încheiat la un preț evident mai mic decât cel estimat, contrar prevederilor art.3 alin.(3) din Legea nr.271/2003 cu privire la metodologia calculării plății pentru serviciile notariale, care statuează, dacă prețul bunului sau al dreptului declarat de solicitantul actului notarial se dovedește a fi mai mic decât valoarea lor normativă, valoarea tranzacției se determină în baza valorii indicate în registrul de bunuri imobile, sumei asigurate conform poliței de asigurare a bunului sau dreptului ori în baza unor alte acte de evaluare eliberate de persoane licențiate în acest sens.

10. Reclamanta consideră că construcția (depozit) cu suprafața de ***** de m.p., cu nr. cadastral ***** , evaluată la ziua încheierii tranzacției la preț de 378.266 de lei, iar în prezent având valoare de 486.114 lei, nu putea fi vândută la prețul de 38.000 de lei.

11. În opinia reclamantei contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006, încheiat între SRL „Vetuga-Zemif” și Ghelici Andrei, la pct.2, la capitolul stabilirii prețului tranzacției de 38.000 de lei, urmează a fi declarat parțial nul în temeiul art.220 alin.(1) și (3) din Codul civil, în coroborare cu art.3 alin.(3) din Legea nr.271/2003.

12. În urma vânzării imobilului în litigiu la un preț destul de redus, a avut de suferit masa debitoare a SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate și creditorii acesteia. Suma prejudiciului fiind echivalentă valorii estimative a bunului imobil, având în vedere că nu s-a achitat nici prețul contractat.

13. Reclamanta consideră că prejudiciul cauzat SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate urmează a fi recuperat în ordine solidară de către persoanele implicate în tranzacția viciată, și anume, Ghelici Fiodor și Ghelici Andrei.

14. SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art.5 din Legea insolabilității, art.216, 217, 219, 220 art.3 alin. (3) al Legii nr.271 din 27.06.2003 cu privire la metodologia calculării plății pentru serviciile notariale.

15. În contextul enunțat, SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, în persoana administratorului insolabilității Pînzari Roman, a solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006, în partea pct.2 din contract (în limita prețului de vânzare de 38.000 de lei),

încheiat între SRL „Vetuga-Zemif” și Ghelici Andrei, în privința bunului imobil (depozit), cu nr. cadastral ***** (anterior *****), situat în *****; încasarea în mod solidar din contul lui Ghelici Fiodor și Ghelici Andrei în beneficiul SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate prejudiciul material în mărime de 486.114 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

16. În procesul judecării cauzei, la 03.03.2021, pârâtul Ghelici Fiodor a invocat excepția de tardivitate a acțiunii.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

17. Prin încheierea din 29 iulie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Central, în calitate de instanță de insolabilitate, a expediat prezenta cauză spre examinare în fond conform competenței la Judecătoria Criuleni, în calitate de instanță de drept comun.

18. Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central cauza a fost expediată la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională.

19. Prin încheierea din 26 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a constatat competența Judecătoriei Criuleni la judecarea prezentei cauze în fond.

20. Prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central s-a admis excepția de tardivitate invocată de Ghelici Fiodor și s-a respins acțiunea depusă de SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate ca fiind tardivă.

21. Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, s-a casat încheierea din 15 aprilie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu restituirea cauzei la rejudecare pentru examinare în fond.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

22. Prin hotărârea din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

23. La 19 iulie 2022, SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, a declarat apel (nemotivat), iar la 21 septembrie 2022, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

24. Prin decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate și menținută hotărârea din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

25. Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile stabilind că obiect al prezentei cauze îl constituie nulitatea parțială a contractului de vânzare-cumpărare nr.*****, la pct.2, autentificat de notarul Lidia Snegur, la 21.01.2006, încheiat între SRL „Vetuga Zemif”, în calitate de vânzător și Ghelici Andrei, în calitate de cumpărător, prin care a fost înstrăinată construcția (depozitul) cu nr.cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., situată în *****, la prețul de 38.000 de lei.

26. Instanțele de judecată au stabilit că Ghelici Andrei, la încheierea și semnarea contractului nr.***** din 21.01.2006, și-a manifestat acordul de voință liber și neviciat în ceea ce privește condițiile și clauzele contractului încheiat, inclusiv cu clauza inserată la pct.2 din contract care prevede prețul de vânzare a bunului imobil în sumă de 38.000 de lei, achitată de către cumpărător vânzătorului până la semnarea contractului.

27. Instanțele au remarcat că în prezenta cauză SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate contestă contractul nr.***** din 21.06.2006, doar la pct.2, referitor la prețul de vânzare a imobilului nominalizat supra, susținând că prețul de înstrăinare a imobilului vândut la data de 21.01.2006 este cu mult mai redus decât valoarea cadastrală a acestuia, de fapt valoarea tranzacției urma a fi determinată în baza valorii indicate în Registrul bunurilor imobile.

28. La acest aspect, instanțele de judecată au notat că SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate a devenit proprietara bunului imobil în litigiu, în temeiul hotărârii din 28 mai 2004 a Curții de Apel Economice, iar potrivit art.3 alin.(1) și (2) din Legea nr.271 din 27.06.2003 privind metodologia calculării plății pentru servicii notariale, vânzătorul SRL „Vetuga-Zemif”, în persoana administratorului Ghelici Fiodor, nu putea fi obligat să indice valoarea tranzacției în baza valorii indicate în Registrul bunurilor imobile, decât doar în cazul în care prețul bunului era mai mic decât valoarea lui nominală.

29. Instanțele de judecată au subliniat că din actele cauzei nu se denotă că valoarea tranzacției de vânzare-cumpărare din 21.01.2006 ar fi fost cu mult mai redusă decât valoarea bunului estimat nominal.

30. Nu au fost reținute argumentele SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate precum că nici suma de 38.000 de lei (la care a fost înstrăinat imobilul în litigiu) în realitate nu ar fi fost achitată vânzătorului în așa mod suferind atât masa debitoare a SRL „Vetuga-Zemif”, cât și creditorii acesteia, or, contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006 nu a fost contestat de către părți, iar imobilul respectiv fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

31. Instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că în cauza dedusă judecătii nu se atestă probe concludente din care cert ar rezulta că achitarea prețului construcției (depozit) înstrăinată contra sumei de 38.000 de lei, nu a fost în realitate efectuată.

32. Instanțele de judecată au concluzionat că la data încheierii actului juridic contestat SRL „Vetuga Zemif” nu avea creditorii a căror interese puteau fi afectate.

33. În circumstanțele stabilite, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat în privința netemeinicii pretenției cu privire la nulitatea parțială a contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din 21.01.2006, la pct.2, încheiat între SRL „Vetuga Zemif” și Ghelici Andrei în privința bunului imobil (depozit) cu nr.cadastral ***** (nr.cadastral vechi *****), situat în *****, în lipsa unui suport probator.

34. La fel, instanțele de judecată au considerat că este neîntemeiată și pretenția privind repararea prejudiciului material având în vedere că aceasta este subsidiară cerinței de bază care a fost respinsă, urmând aceeași soartă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

35. La 30 ianuarie 2023, SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii sale.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

36. În susținerea recursului SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, a invocat la judecarea cauzei în fond și în ordinea de apel, instanțele de fapt au ignorat esența problemei abordate în speță, au interpretat eronat prevederile legale relevante raportului litigant prin prisma circumstanțelor stabilite.

37. Recurenta a indicat că contractul de vânzare-cumpărare nr.2/l-226, în baza căruia SRL „Vetuga-Zemif” în calitate de vânzător, din numele căreia acționa administratorul Ghelici Fiodor, a vândut feciorului său, Ghelici Andrei, în calitate de cumpărător, bunul imobil (încăpere izolată nelocativă), situată în *****, cu număr cadastral ***** (anterior număr cadastral *****), cu suprafața totală de ***** m.p., la preț de 38.000 de lei, inclusiv TVA, nu este unica tranzacție în cadrul SRL „Vetuga-Zemif”, conducerea a săvârșit înstrăinarea tuturor imobilelor în condiții frauduloase și dezavantajoase pentru întreprinderea, acțiuni care în final au dus la incapacitate de plată a recurente și imposibilitatea stingerii creanțelor față de creditorii săi, inclusiv față bugetul de stat.

38. Prin hotărârea din 04.08.2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Vetuga-Zemif”, în calitate de lichidator fiind desemnat Roman Pânzari. La moment, potrivit tabelului definitiv consolidat al creanțelor față de SRL „Vetuga-Zemif, recurenta are datorii în valoare totală de 1,4 milioane de lei, inclusiv față de bugetul de stat în valoare de 836.926 de lei, care nu pot fi stinse din cauza lipsei masei debitoare, inclusiv pe motiv de vânzare frauduloasă a bunurilor întreprinderii la un preț diminuat sau chiar în baza tranzacțiilor fictive.

39. Recurenta apreciază ca fiind neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată inferioare privind lipsa creditorilor la data săvârșirii tranzacției, a căror drepturi ar puteau fi afectate, de altfel, nu era pornit procesul de insolabilitate.

40. Recurenta consideră concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare ca fiind una prematură și lipsită de o justificare juridică convingătoare, or, instanțele au prezumat valabilitatea clauzei criticate a actului juridic doar pe motiv de confirmare și necontestare a acesteia de către părțile interesate ale tranzacției care, concomitent, au statut de părți în prezenta cauză, lipsind de orice sens dreptul administratorului insolabilității/lichidatorului de a contesta tranzacțiile frauduloase în interesul creditorilor și masei debitoare. atunci când contestarea acestora se face, potrivit legii, în afara procesului de insolabilitate pe calea acțiunii civile în instanța de drept comun.

41. Faptul nerespectării procedurii legale de determinare a valorii bunului comercializat servește drept temei pentru admiterea acțiunii în această parte.

42. Totodată, instanțele greșit au interpretat poziția SRL „Vetuga-Zemif” referitor la faptul că valoarea bunului înstrăinat urmează să corespundă prețului estimativ din Registrul bunurilor imobile, or, recurenta a invocat că potrivit legii prețul vânzării nu poate fi mai mic decât valoarea reală la data comercializării imobilului.

43. Instanțele inferioare nu au dat nicio apreciere certificatului cu privire la valoarea bunului imobil nr.***** din 20.01.2006 întocmit de Oficiul Cadastral Teritorial Criuleni în scopul săvârșirii tranzacției din 21.01.2006, din care cert rezultă că valoarea reală a bunului imobil constituie 378.266 de lei, având în vedere și faptul că intimații nu au prezentat probe care să convingă un observator independent că valoarea reală a bunului imobil comercial situat în *****, *cu suprafața de ****** m.p., în anul 2006, a constituit anume 38.000 de lei, așa cum se arată în clauza contractuală contestată.

44. Instanțele de judecată inferioare nu au luat în considerare faptul că tranzacția a avut loc între rude apropiate (tată și fecior), ambii au ocupat funcția administratorului SRL „Vetuga-Zemif”, și respectiv au cunoscut cu certitudine valoarea reală a imobilului.

45. Ulterior, în scopul creării aparenței de bună-credință, a înstrăinat formal imobilul nominalizat către *Cersac Pavel* în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 30.12.2011, deși potrivit datelor Registrului bunurilor imobile Ghelici Andrei a rămas un posesor real al acestuia, rezervând după sine și dreptul de răscumpărare al construcției în rate în perioada 30.12.2012 - 01.05.2012.

46. La fel, instanțele de judecată nu a dat nicio apreciere argumentului recurente privind absența achitărilor din partea cumpărătorului imobilului Ghelici Andrei, or, suma respectivă nu a fost înregistrată nici în contul bancar, nici în casieria SRL „Vetuga-Zemif”, careva acte contabile referitor la tranzacțiile săvârșite nu au fost transmise nici lichidatorului și nici în arhiva de stat.

47. La 16 mai 2023, SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, a depus supliment la recurs, invocând că potrivit art.6 CEDO și art.32 alin.(1) CPC, garantează dreptul la judecarea cauzei sale de o instanță competentă instituită prin lege.

48. La caz, prin hotărârea din 04 august 2016 Curții de Apel Chișinău s-a intentat procedura de insolabilitate în privința SRL „Vetuga Zemif” în calitate de administrator al insolabilității fiind desemnat Roman Pînzari.

49. Administratorul insolabilității SRL „Vetuga-Zemif” a depus cerere de chemare în judecată în ordinea art.5 alin.(2) Legii insolabilități care prevede că instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă. Însă, după punerea pe rol a cererii, instanța de insolabilitate a strămutat cauza în altă instanță de drept comun din cadrul Judecătoriei Criuleni, sediul Central pentru examinarea fondului, soluția fiind susținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.2cc- 95/20 din 12.10.2020, prin care s-a constatat competența jurisdicțională pentru judecare a cauzei de către Judecătoria Criuleni, sediul Central.

50. În opinia recurente poziția instanței este prematură și insuficient argumentată, or, litigiul examinat de instanțe ține de bunurile masei debitoare SRL „Vetuga-Zemif”, unica instanță competentă să judece prezenta cauză fiind instanța de insolabilitate.

51. Important este faptul că practica pe acestea cauze pornite în interesele SRL „Vetuga Zemif” în proces de insolabilitate nu este uniformă, având în vedere că alte cereri similare, strămutate în instanță de drept comun au fost totuși restituite instanței de insolabilitate pentru a fi examinate în fond, motiv pentru care recurenta consideră că problema dată urmează soluționată de către Curtea Supremă de Justiție, pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil sub aspectul aplicării neuniforme a legislației procesuale.

52. În drept, SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c), alin.(3) lit.f) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările din 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea. Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

POZIȚIA INTIMATULUI

53. La 27 martie 2023, Ghelici Fiodor a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, întrucât acesta își manifestă dezacordul cu soluția instanței de apel și a primei instanțe, care nu constituie temei de casarea a decizie recurate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

54. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

55. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (*modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție*) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

56. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

57. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

58. Recursul declarat la 30 ianuarie 2023 de către SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

59. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările efectuate prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a

comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

60. Articolul 433 lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: **a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).**”

61. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

62. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *08 decembrie 2022*, în ședință publică.

63. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată la *10 ianuarie 2023*, la adresele electronice a administratorului insolvenței SRL „Vetuga-Zemif”, Pînzari Roman și avocatului Grecu Denis, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.185, vol.III).

64. Astfel, recursul declarat la *30 ianuarie 2023* de către SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Grecu Denis, se consideră ca fiind depus în interiorul termenului prevăzut la art.434 alin.(1) CPC.

65. Din analiza prevederilor legale precitate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

66. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

68. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului (30.01.2023).

69. Din analiza recursului rezultă că SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, a invocat drept temei de admisibilitate a recursului temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(2) lit.a), b), c) și alin.(3) lit.f) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit cărora, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, precum și, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

70. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(2) lit.a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (30.01.2023), nu a stabilit că instanța de apel nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată sau că a interpretat în mod eronat legea.

71. De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute art.432 alin.(2) lit.a), b), c) CPC, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului reprezintă în esență dezacordul recurente cu soluția instanței de apel, care a emis decizia contestată, este bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

72. Cât privește temeiul de drept la care face trimitere recurenta SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, și anume, la dispozițiile art.432 alin.(3) lit.f) CPC, precum că hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale,

în special că, prezenta cauză urma a fi examinată în fond de instanța de insolabilitate Judecătoria Chișinău, sediul Centra, dar nu de către instanța de drept comun Judecătoria Criuleni, sediul Central, Completul de judecată îl consideră irelevant odată ce Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 12 octombrie 2020 cert a constatat competența Judecătoriei Criuleni, sediul Central, de drept comun, la judecarea în fond a prezentei cauze, menționând cu suficientă claritate motivele ce au determinat la emiterea unei astfel de soluții, iar încheierea respectivă nefiind susceptibilă de atac (f.d.118-121, vol.II).

73. Completul de judecată constată că recursul declarat de SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în acțiune și cererea de apel care au fost analizate de către prima instanță și instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător.

74. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

75. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor.

76. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

77. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit*, pct.38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței*, pct.45).

78. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor

respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 11p.141, §39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (*a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

79. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenței la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel în modul în care este garantat de art.6§1 CEDO.

80. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de către SRL „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (30.01.2023) și drept urmare se consideră inadmisibil.

81. Din aceste motive, în conformitate cu art.431 alin.(1) și (2), art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vetuga-Zemif” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Grecu Denis.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu